

מזיכוי למאסר-עולם
(המשך מעמוד 19)

גם ציון עצמו, כאשר עלה על דוכן העדים, הרחיק את עצמו לגמרי מהרצח. הוא כפר בכל קשר להן ומסר אליבי לגבי רצח אביגור. אולם בית-הדין שפט מצא, כי האליבי הוא מפוברק, וכי ציון ואחותו עשו רושם רע על דוכן העדים, ועדותם רק חיזקה את החשד הכבד באשמתו של ציון.

השופט אברהם חלימה הרשיע את השלושה ברצח אביגור וזיכה אותם מרצח חממה ימיני.

שניים מהשופטים בבית-הדין שפט המחוזי, השופטים יעקב קרמי ונחמיה בר, זיכו את שלושת הצעירים מהכל. הם קבעו, כי למרות שהשתדלו, לא הצליחו לשמוע את המילים המפלילות בקלטת.

לא נעלם ממני, כי כושר השמיעה שונה אצל שופט זה או אחר, ואפשר שיהיה שופט ששמיעתו לקויה, אך אין בכך כדי להניעני לשנות את עמדתי... מן הדין הוא כי בית-הדין שפט ישתמש בחושיו שלו, ואין הוא רשאי להיעזר בחושיהם של אחרים, כתב השופט קרמי.

גם השופטים שזיכו את השלושה לא היו בטוחים בחפותם של הנאשמים. השופט קרמי התבטא כך: "הצדתי לזכות את שלושת הנאשמים הינה תולדת הספקות שנתרו בליבי בדבר משמעותם של הדברים שהוקלטו מפיהם, אם יש בהם הודיה באחריות לביצוע המעשים נשוא האישום אם לאו. הספקות שנתרו אצלי בהקשר זה נעוצים בעיקר בתחושה של אי-נוחות וחוסר-ביטחון, ולא במסקנה הגיונית של סבירות ושכל ישר."

המשפך השופט קרמי וכתב את השקפתו בדבר משמעותם של הספק במישפט פלילי: "לגבי דידי, דרישה זו של שינוע למעלה מכל ספק סביר, הינה בבחינת עינוי של המישפט הפלילי ובה מיבטחו של הציבור, הנאשם והשופט מפני טעות נוראה של הרשעה של מי שהוא חף-משפט."

למרות מילים יפות אלה, החליטה התביעה לערער על זיכויים של ה- שלושה, אשר מייד עם זיכויים שוחררו וחזרו לבתייהם ולחיהם הרגילים.

אחד נשא לו אשה, השני מצא עבודה וציון החל משחק כדורגל. באחד הימים נפצעה ממישוק כדורגל, כשעשיתי תנועה סיבובית חרה. נתפסה לי עצם-הגובה הייתי או מובטל חודשיים וקיבלתי הבטחת-הכנסה. פנית ללישכה, והפקיד שלה אותי לביטוח-לאומי.

התהלכתי על קביים, מצבי הפיסי היה קשה, ואו, כאשר באתי אל הרופא, אמרה לי הפקידה: יש לך פרצוף של פושע, ישבת בבית-הסוהר!" ממילים אלה התפתחה קטטה, הזמנה מישטרה, ושנה לאחר שזוכה מרצח מצא את עצמו ציון שוב במאסר. הוא נידון לשלוש שנים בעבור תקיפת שוטר.

דיקדוקי-שמיעה של קלטת

מי פעם לפעם נפגש ציון עם ה- סניגור הממונה שלו, בקשר ל- עירעור על הרצח, אבל הוא לא ייחס לזה חשיבות גדולה. אחרי שהורכתי, לא ידעתי אותי שוב, חשב לו.

הוא יצא לחופשה מבית-הסוהר, ושבוועים אחרי שחזר לכלא, הזמן לבית-הדין שפט העליון, לשמיעת פסק הדין.

ואו, לא יאמן כי יסופר, נשלחתי למאסר-עולם: קיבלתי להם, הראש שלי מתחנר, הייתי בטוח שישנה טעות. הרי לא ייתכן שבית-הדין שפט העליון, שהאמנתי שהוא יפצה אותי על כל העול ועוגמת-הנפש שעברו עליי, ידעי אותי!

כשהתחלתי להתאושש קצת, הרי גשתי שכל עולמי חרב. השופטים הפכו בעיניי למכונות, סיוט ולא בני-אדם... לקחו את הרבר הכייפה שיש לי, הכי שימחת-חיי ואת גילה-התבגרות, והכי ניסו כי בכוח נשמה זרה, כתב ציון. למישמע גוריהדין — מאסר-עולם (המשך בעמוד 26)

מימין - טביעות האצבעות שבאוסף המישטרה. משמאל - הטביעות שנמצאו במקום הפשע. השאר תלוי בברוריה ברטפלד

זהות בלבד, ואלה אינן מספיקות להרשעה, אך מהוות סיוע בידי החוקרים, כדי להתמקד על עברייני מסויים.

בעייה עם כיתמי-דס

ההשוואה שברוריה עורכת אינה סופית. כאשר היא מסיימת את מלאכתה, נשלח כל החומר למטה הארצי ושם הוא משווה פעם נוספת וסופית.

אם כי ברוריה מודעת לאמצעים החדשים שמתפתחים בארץ ובעולם, היא סבורה כי "בעיסוק הזה אין תחליף לעיניים". לדעתה, גם עדיף לערוך את ההשוואה בשעות הבוקר, כאשר רע"ננים ולא עייפים. היא אינה מגיעה בלילות, לעזור בהשוואה, אחרי שבוצע פשע חמור, כי העבודה בלילה אינה יעילה.

למישטרה יש שתי בעיות המגבירות את השימוש בויהוי לפי טביעת-אצבע: כאשר היא אינה מוצאת טביעת-אצבע במקום-הפשע וכאשר היא מוצאת, אך טביעת-האצבע המסויימת לא הוטבעה בעבר. בעיר גדולה כמו תל-אביב, הבעיה קשה במיוחד: חלק נכבד מן העבריינים אינם תושבי העיר. הטכניקה להערכת טביעת-אצבע היא באמצעות חומר כימי, היוצר תגובה, שבסיוע החומצות האמוניות, המפורשות מטביעת-האצבע, מכליטה

לקחת זמן רב. אחרי זיהוי האצבעות ושיוכן ליד המתאימה, מקבלת ברוריה תמונה מלאה ואז בא תור ההשוואה — באמצעות אוסף מקומי של טביעות-אצבע, או באמצעות האוסף הארצי, המצוי במטה הארצי בירושלים.

ההשוואה בנויה על מיבנה האצבעות. האצבעות בנויות מרכסים, המי ציזים כידיים וברגליים. הרכסים יוצרים צורות שונות, מהן מקבלים נוסחיות. השוואת טביעות-האצבע והחיי פוש אחרי טביעות המצויות באוסף המי

מחשבת, שבה הסבלנות חשובה מכל. הבדיקות וההשוואות גוזלות זמן רב, ולעיתים הייכים לחפש ולהשוות חלקי מעתקים (בלשון מישטריתית: נייר הפחם) שאלו מועתקת טביעת-האצבע, משום שבמקום הפשע לא נמצאה טביעה שלמה.

ברוריה עצמה אינה מגיעה למקום הפשע, במיחלק היהוי נמצאים טכנאים היוצאים למקום הפשע, והם המומחים המאחרים טביעות-אצבע בזירה. אחרי שהם מעתיקים את הטביעה לנייר-הפחם, מובא כל החומר

מלאכת ההשוואה של טביעות אצבעות היא קשה מאוד ומורכבת. אומנם ניתנה לי הכשרה במישטרה, אבל אני חושבת שהעבודה הזאת נולדה עבורי, אני מגיעה כל בוקר לעבודה בהתלהבות, כשהמטרה שלי היא גילוי עבריינים מהשוואת טביעות-האצבעות במקום הפשע."

כך מכריזה רב-סמל ראשון ברוריה ברטפלד, אם לשלושה, ושוטרת מזה 15 שנה. עיסוקה, כמומחית להשוואת טביעות-אצבעות, הזדמן לה באקראי. כאי

הבוס סגן-ניצב שמואל כ"ר מלי, חוקר ותיק באגף-החקירות, עם עוזרתו, ברוריה.

את הטביעה. המישטרה הבריטית המציאה שיטה יותר חרישה: בעזרת כריות טבולות בתמיסה המכילה ציאנאוקורילאט — הרכיב העיקרי של סוגי דבק שונים — אפשר, אחר שמחממים אותן, לגלות את טביעות-האצבעות גם כאשר הן נמצאות על מישטחים לא נוחים לגילוי, כמו מטבעות, סרטים, עורות ושקיות פלאסטיק.

השימוש בשיטה החרישה מהיר יותר משיטת האיבוק המקובלת, והרישום שהיא מותירה אחריה נשמר לתמיד, והיא גם עדיפה לצורך הוכחה השיטה החרישה הזאת אינה יעילה רק כאשר טביעות-האצבעות מכוסות בשי-מרימכונות או בכיתמי-דס. שיטה נוספת היא ההשוואה בעזרת המחשב. המחשב אינו כאחת השוטרים המשווה, אולם בעזרתו ניתן לנפות חלק גדול מטביעות-האצבעות המצויות באוסף המישטרה ולהתמקד

נעשית עליידי איתור סוג הטביעה, ולאחר מכן מחפשים את הטביעה באוסף המישטרה, משתדלים לזהות 12 נקודות תואמות. שיביאו להרשעה.

רת טביעות-אצבעותיהם זהה. ההשוואה בין הטביעות של מיבני אצבעות. אין בעולם שני אנשים שצור

דגמים שונים של מיבני אצבעות. אין בעולם שני אנשים שצור

למיחלק וניתן לברוריה, יחד עם דיין וחשבונו מפורט מזירת העבירה. היא עורכת מיון ראשוני, כדי לגלות באיזו אצבע מדובר ואם היא שייכת ליד ימין או שמאל. עבודה התחלתית זאת נעשית על ררך השלילה. מסבירה ברוריה: "יש מיקרים חריגים ומוזרים. נתקלתי כבר באצבעות שבאופן נורמאלי אמורות להימצא ביד ימין, אך הן של יד שמאל ולהיפך. המיקרים האלה אומנם מעטים, אך מיקרה כזה מטעה והבדיקה שלו יכולה

שר התגייסה למישטרה עסקה בכ"י קורת-דרכונים כנמל-התעופה לוד. אחרי 12 שנים בלוד, ביקשה להחליף תפקיד. תחילה קיבלה את ההצעה לעסוק בהשוואת טביעות-אצבעות בגלל הנוחיות. אחרי שנים שהורגלה לעבודת-מישמרות, ששה לעבודת בוקר בלבד. היא קראה סיפור מיקצועית, נעזרה בשוטרים אחרים שכבר היו במיקצוע, והוצבה במרחב הירקון, במיחלק לזיהוי פלילי. אומרת ברוריה: "זהויה מלאכת-

קומי או הארצי נעשית על-פי הנוסחה הזאת. לפי הנוסחה מחפשת ברוריה אחרי נקודות-זהות. 12 נקודות זהות בין המעקף לבין טביעת-האצבע של העברייני מספיקות כדי להרשיע אותו בבית-הדין שפט. לעיתים גם 10 או 11 נקודות יספיקו כדי להרשיע. החריגות נובעות, כמוכן, מחוסר-אפשרות העת-קה מלאה של טביעות האצבעות או הידיים במקום הפשע. לעיתים ניתן לגלות 6 או 7 נקודות